

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 761/2024
02.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Марковића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Зајечару 14К. 56/23 од 20.02.2024. године и 2Кв. 67/24 од 28.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Марковића, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Зајечару 14К. 56/23 од 20.02.2024. године и 2Кв. 67/24 од 28.03.2024. године и предмет враћа Основном суду у Зајечару на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Зајечару 14К. 56/23 од 20.02.2024. године одређено је да нужни трошкови окривљеног АА настали у току кривичног поступка пред тим судом у износу од 105.750,00 динара падну на терет буџетских средстава суда (став први), док је у ставу другом одређено да се исти имају исплатити браниоцу адвокату Зорану Марковићу на начин ближе опредељен у изреци.

Решењем Основног суда у Зајечару 2Кв. 67/24 од 28.03.2024. године одбијена је жалба браниоца окривљеног АА изјављена против решења Основног суда у Зајечару 14К. 56/23 од 20.02.2024. године, као неоснована.

Против наведених правноснажних решења о трошковима кривичног поступка захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Зоран Марковић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи побијана решења тако што ће браниоцу досудити на име трошкова кривичног поступка новчани износ од 198.000,00 динара, на име састава жалбе износ од 27.500,00 динара и на име састава захтева за заштиту законитости износ од 54.000,00 динара.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости, иако не нумерише, указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, наводима да је суд одлуком о трошковима кривичног поступка повредио закон, јер је погрешно применио одредбу члана 11. нове Адвокатске тарифе, којом је прописано да судови када одлучују о трошковима поступка примењују тарифу која важи у време доношења одлуке о трошковима поступка.

Наиме, Основни суд у Зајечару је приликом доношења првостепене одлуке о трошковима поступка окривљеном АА признао трошкове настале у току кривичног поступка (таксативно наведени у образложењу решења) уз примену АТ тарифе која је важила у време предузимања процесних радњи у поступку. Такав став заузео је и Основни суд у Зајечару у другостепеном решењу 2Кв. 67/24 од 28.03.2024. године када је одбио као неосновану жалбу браниоца окривљеног, наводећи да је правилно побијаним решењем одлучено да се окривљеном признају трошкови према АТ у време предузимања процесних радњи у поступку, обзиром да су све радње одбране предузете пре 03.06.2023. године, када је ступила на снагу Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката која је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 43 од 26.05.2023. године.

Поступајући на описани начин, по ставу Врховног суда, Основни суд у Зајечару је побијаним решењима, учинио повреду кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Из списка предмета произлази да је пресудом Основног суда у Зајечару 14.К. 56/23 од 05.05.2023. године окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка да падну на терет буџетских средстава суда.

Наведена пресуда постала је правноснажна дана 26.01.2024. године, када је Виши суд у Зајечару одлуком Кж1. 148/23 од 26.01.2024. године одбио као неосновану жалбу Основног јавног тужиоца у Зајечару и пресуду Основног суда у Зајечару 14.К. 56/23 од 05.05.2023. године, потврдио.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу односно у пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) ЗКП, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника падају на терет буџетских средстава суда.

Чланом 11. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“ број 43/23 од 26.05.2023. године) која је

ступила на снагу дана 03.06.2023. године, прописано је да судови, јавна тужилаштва, јавни бележници, јавни извршитељи, органи државне управе и локалне самоуправе и други органи када одлучују о трошковима поступка, примењују тарифу која важи у време доношења одлуке о трошковима поступка.

То даље значи да одлука о трошковима кривичног поступка, у смислу члана 11. важеће АТ, подразумева одлуку којом се одлучује о обавези плаћања трошкова кривичног поступка, а не одлуку којом се посебним решењем одлучује само о висини тих трошкова. Како је кривични поступак против окривљеног АА правноснажно окончан дана 26.01.2024. године доношењем пресуде Вишег суда у Зајечару Кж1. 148/23 од 26.01.2024. године то је, у конкретном случају, било неопходно применити важећу АТ, која је ступила на снагу дана 03.06.2023. године.

Самим тим, основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да су побијана решења донета уз повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је нижестепени суд доносећи побијана решења, нашао да је потребно применити тарифу која је важила у време предузимања процесних радњи, на основу којих се досуђују трошкови кривичног поступка, не узимајући у обзир датум доношења правноснажне одлуке о трошковима кривичног поступка, који је опредељујући за примену члана 11. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, која је ступила на снагу 03.06.2023. године.

Сходно изнетом, неправилан је закључак нижестепеног суда изнет у побијаним решењима.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је усвојио поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зорана Марковића као основан, укинуо побијана решења Основног суда у Зајечару о трошковима кривичног поступка и предмет вратио том суду на поновно одлучивање, при чему ће суд имати у виду примедбе наведене у овој пресуди.

Са изнетих разлога, на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци пресуде.

Записничар - саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа - судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић